

ENİS BURKUT
enis@burkut.com.tr

22 Mart Dünya Su Günü Bizi Göreve Çağırıyor

“22 Mart Dünya Su Günü” bir taraftan suyun insan hayatındaki önemini hatırlatırken, diğer taraftan iyi kullanılmayan, iyi yönetilmeyen suyun bizim ve çocuklarımızın hayatını nasıl tehdit ettiğine değiniyor. Bu nedenle Dünya Su Günü, suyu düşünen bizleri göreve çağırıyor.

22

Mart'ın “Dünya Su Günü” olarak ilan edilmesi, 1992'de Rio de Janeiro'daki Birleşmiş Milletler (B.M.) Çevre ve Kalkınma Konferansı'nda kararlaştırıldı. B.M. her yıl, Dünya Su Günü için bir tema belirliyor. 2006 yılı için belirlenen tema “**Su ve Kültür**”dür. Su ve özellikle “sağlıklı su” insanın yaşaması için vazgeçilmez bir nesnedir, hatta “vazgeçilmez”in ötesinde insan için alternatif olmayan maddedir su.

Yılda bir gün suyu anmak ve suyu düşünmek ile dünyadaki suları sağlıklı hale getirmemiz ve “gelecek için su”yu iyileştirmemiz mümkün mü?

Suyun insan için önemini tanıyan bizler (Su ve Çevre Teknolojileri dergisi okuyucuları ve yazarları) için yılda bir gün suyu düşünmek ve anmak tabii ki yetersiz. Ancak, 22 Mart gününü fırsat bilerek, suya dair bilgilerimizi çevremize yayarsak, işte o zaman bir kaç yıl içinde, geometrik bir büyüme hızı ile Dünya Su Günü'nün maksadı belki sonuca ulaşabilir.

En büyük sanayi ülkesi olduğu için bizden önce suları kirletmeye başlayan Amerika Birleşik Devletleri, gene herkesten önce suları düzeltmeye çalışıyor. A.B.D. suyu anmak için yılda bir gün (22 Mart) ile yetinmi-

yor. 1991 yılından bu yana A.B.D., her yıl Mayıs ayının ilk haftasında “**Milli İçme Suyu Haftası**”nı kutluyor ve bir hafta boyunca A.B.D.'de su ve özellikle içme suyu hakkında halk bilgilendiriliyor.

İnsanın kullanımına yarayan “iyi su” miktarı dünya üzerinde çok değil ve çevre kirliliği nedeni ile de gittikçe azalıyor. Diğer taraftan insan nüfusu artıyor ve modern sanayinin gelişmesi ile her gün kişi başına düşen su kullanımı biraz daha artıyor. Sonuç olarak, dünyadaki iyi suların dengesinde bir “ters orantı” durumu yaşanıyor. Tekrar edelim; **miktarı artmayan “iyi su”yun kalitesi çevre kirliliği sonucu azalıyor, fakat insanın su ihtiyacı her gün artıyor. Bu denge nasıl düzelecek?**

Yukarıda değinilen “su dengesizliği” gün geçtikçe bugünkü nüfusu ve özellikle gelecek nesli tehdit ediyor! Çocuklarımız ve torunlarımız olan gelecek nesli zor durumda bırakmamak için bizlere görev düşüyor. Suyu korumak için çözümler bulmalıyız!

Bizim aklımıza gelen çözümler şunlar:

- Eğitim: Su bilgisinin her seviyedeki okullarda verilmesi, televizyonlar kanalı ile su konusunda çoğunluğun eğitilmesi; sonuçta her kademede insanın suya du-

yarlı olmasının sağlanması.

- Atık suların teknolojiye uygun olarak “doğru arıtılarak” iyileştirilmesi için doğru yatırımların yapılması, idari kontroller için “göstermelik” değil, işe yarayan ve sonuç elde eden su arıtma tesisi yatırımı yapılması, bu tesislerin kontrolleri için çevre müdürlüklerinde ve idari makamlarda su ve çevre bilgisine vakıf teknik kişilerin bulunması gibi şartların sağlanması.

Atık suların çok iyi arıtılarak tekrar kullanımının sağlanması.

Sanayide daha az su kullanarak imalat yapma tekniklerinin geliştirilmesi.

Ülkemizde su yönetiminin daha iyi ve daha etkili yapılması için bu konudaki kanun ve yönetmeliklerin elden geçirilmesi gibi hususlar gelecek neslin su açısından korunmasını sağlayabilir görülmektedir.

Ülkemizde kullanmaya müsait yeterli su bugün için mevcuttur. Ülkemizde "su krizi" yaşanan yerlerde sorun genelde suyun eksikliği değil, "su yönetimi"nin eksikliği, idarecilik yanlışlıkları, teknik bilgi eksikliği, yatırım eksikliği, suyu "küçümseme" ve eğitim eksikliğidir. Yönetim ve idare konusunda yapılması gereken iyileştirmeler sonucunda bugün su sorunu yaşayan bölgelerde sorunlar ortadan kalkabilir görüşülmektedir. İnternet ile erişilebilen aşağıdaki adreslerde suyun yönetimi ile ilgili bilgiler verilmektedir.

Sağlıklı ve kaliteli suyun, sağlıklı insan ve kaliteli üretim için en gerekli nesnelere biri olduğunu herkes kabul ediyor. Bazı düşünürler "Gelişimin İnsan Sağlığına Yararı" konusuna değinirler. Aslında bunun tersini düşünmek daha doğru. Şöyle ki: "**İnsan Sağlığının Gelişime Yararı**"nı düşünmek ve konuya bu yönden bakmak sonucunda ön plana "insan sağlığı" çıkıyor ve sağlıklı suyun insan sağlığı için gerekli olduğu şartı da ortaya çıkarıyor.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) internet sitesini tetkik ettiğimizde (www.who.int) çevre kirliliği nedeni ile kirlenmiş olan sudan milyonlarca insanın öldüğünü üzülenek öğreniyoruz. Tifo, kolera, dizanteri gibi ölümcül hastalıklar kirli su ile insana bulaştığı gibi gerek atık suların gerekse zirai gübrelere kuyu sularına bulaşması sonucu amonyak ve nitrit gibi maddeler de insan sağlığını bozuyor. İnsan sağlığının su kalitesinden etkilenmemesi için alınacak tedbirler ve çözümler gene yukarıdaki çözümler listesindekiyle aynıdır.

Su ve Çevre Teknolojileri dergisini okuyanlar ile teknik konulara ilgi duyanlara su konusunda görev düşüyor. Dünyadaki iyi suların, çevre kirliliği sonucu bozulmasında biz teknik kişilerin de katkısı olduğunu kabul edelim. Suların kirlenmesinde rol alan teknik kişiler olarak bozduğumuz suları düzeltmek için görev almalıyız:

- Su konusunda, çevreyi ve suyu kirletmemek için önce kendimizi bilgilendirelim.
- Edindiğimiz bilgileri ailemize, çocuklarımıza ve çevremize yayalım.
- Bağlı olduğumuz mühendislik odaları ve sivil toplum örgütlerinde su konusunda eğitimler verilmesini, su sempozyumu gibi etkinlikler yapılmasını sağlayalım. Örneğin, tüm dünyada Rotary Dernekleri su konusunda son iki yıldır projeler yapıyor; okullarda ve köylerde "sağlıklı içme suyu" sağlamak için girişimlerde bulunuyor.
- Belediyelerin ve büyük şehirlerde, kent suyunu temin eden İSKİ, İZSU, BUSKİ gibi kuruluşların şehir halkını bilgilendirmesi mümkündür. Bu kuruluşların halkı bilgilendirmesini sağlayalım.
- Televizyon ve diğer basın yayın organları ile su bilgilerinin halka yayılması için çalışalım.
- İlköğretimden üniversite sınıflarına kadar her sene gençlere su eğitimi verilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı'na ve siyasi partilere baskı yapalım.
- Ülke sularının bozulmaması için görev yapan resmi makamları, kamu görevlilerini ve bunların görevlerini anlatan yönetmelikleri öğrenelim. Bu makamların görevlerini denetlemeye çalışalım.

Suyun yönetimi, denetimi ve sağlıklı olması ancak teknik bilgi ile yapılabilir. Bu nedenle Dünya Su Günü'nde ve yılın diğer günlerinde de teknik kişilerin su için çalışması gerektiğine inanıyorum. **22 Mart "Dünya Su Günü"nü okuyuculara bu mesajı hatırlatması dileği ile.**

"Dünya Su Günü" ile ilgili internet sayfalarından bazıları:

UNESCO: www.unesco.org/water/wwd2006/index.shtml

Dünya Su Günü Sitesi: www.worldwater-day.org

Dünya Sağlık Örgütü: www.who.int

Devlet Su İşleri: www.dsi.gov.tr

Çevre Bakanlığı: www.cevreorman.gov.tr

American Water Works Association:

www.awwa.org/dww

Birleşmiş Milletler Üniversitesi: www.inweh.unu.edu/inweh/Health/index.htm ■

